

Bài 16. **Vẽ theo mẫu**

MẪU VẼ CÓ HAI VẬT MẪU

I - MỤC TIÊU

- HS hiểu được đặc điểm của mẫu.
- HS biết cách bố cục và vẽ được hình có tỉ lệ gần đúng mẫu.
- HS quan tâm, yêu quý mọi vật xung quanh.

II - CHUẨN BỊ

Giáo viên

- SGK, SGV.
- Một vài mẫu vẽ có hai vật mẫu.
- Hình gợi ý cách vẽ ở bộ ĐDDH hoặc tự chuẩn bị.
- Một số bài vẽ mẫu có hai vật mẫu của HS lớp trước.
- Một số tranh tĩnh vật của họa sĩ.

Lưu ý :

- Ở bài này, GV có thể tìm một số vật mẫu như :
 - + Cái chai và cái bát.
 - + Bình đựng nước và cái cốc.
 - + Cái phích và quả (các loại quả khác nhau như cam, xoài,...).
- GV có thể tìm các vật mẫu theo điều kiện ở từng địa phương.
Các vật mẫu cần có tỉ lệ cao thấp, to nhỏ hợp lí (không quá tương phản).
Bày mẫu có bố cục cân đối. Vị trí của các vật mẫu cần có trước, có sau ;
các vật mẫu có khoảng cách vừa phải hoặc che khuất nhau hợp lí.

Học sinh

- SGK.
- Giấy vẽ hoặc vở thực hành.
- Bút chì, tẩy, màu vẽ.

III - CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC CHỦ YẾU

Giới thiệu bài

GV lựa chọn cách giới thiệu bài cho hấp dẫn và phù hợp với nội dung.

Hoạt động 1 : Quan sát, nhận xét

- GV giới thiệu mẫu đã chuẩn bị và hình gợi ý trong SGK để HS quan sát, nhận xét đặc điểm của mẫu. Ví dụ :

- + Sự giống nhau, khác nhau về đặc điểm của một số đồ vật như chai, lọ, phích, bình đựng nước,...
- *Giống nhau* : có miệng, cổ, vai, thân, đáy,...
- *Khác nhau* : ở tỉ lệ các bộ phận (to, nhỏ, rộng, hẹp, cao, thấp,...) và các chi tiết : nắp đậy, quai xách, tay cầm,...
- + Sự khác nhau về vị trí, tỉ lệ, độ đậm nhạt giữa các vật mẫu trong một mẫu vẽ :
 - Vị trí ở trước, ở sau.
 - Kích thước to nhỏ, cao thấp.
 - Độ đậm nhạt.
- GV gợi ý HS quan sát và so sánh tỉ lệ của mẫu vẽ. Ví dụ : khung hình chung, khung hình riêng ; chiều cao, chiều ngang của từng vật mẫu,...

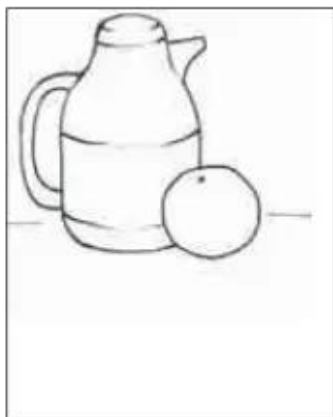
Hình 1. Mẫu có hai đồ vật

Lưu ý :

- GV bày vài mẫu có bố cục khác nhau, gợi ý một số câu hỏi để HS quan sát và suy nghĩ trả lời. Ví dụ : Nên đặt mẫu vẽ gồm các vật nào ? Sắp xếp các vật mẫu như thế nào cho hợp lí,...
- Hướng dẫn HS đặt mẫu có bố cục đẹp để vẽ theo nhóm (đặt mẫu ở những vị trí thuận tiện cho cả nhóm quan sát mẫu và vẽ).
- Hướng dẫn HS quan sát, nhận xét mẫu theo góc nhìn của từng em và tập ước lượng tỉ lệ.

Hoạt động 2 : Cách vẽ

- GV giới thiệu hình gợi ý cách vẽ hoặc vẽ lên bảng để hướng dẫn HS về cách bố cục bài vẽ trên một tờ giấy.

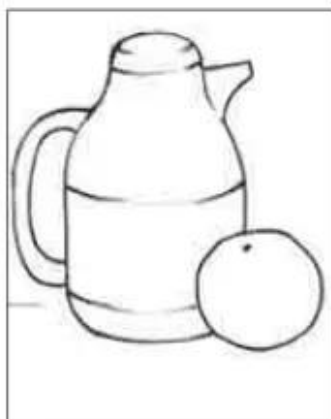
a) Hình vẽ lệch lên trên

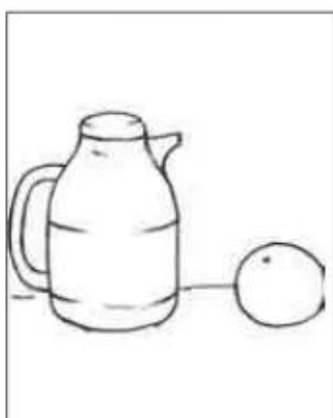
b) Hình vẽ lệch xuống dưới

c) Hình vẽ nhỏ quá

d) Hình vẽ to quá

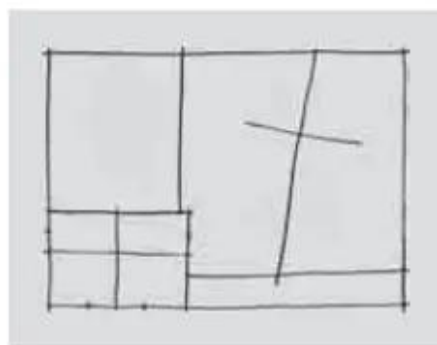
e) Hai vật mẫu xa nhau quá

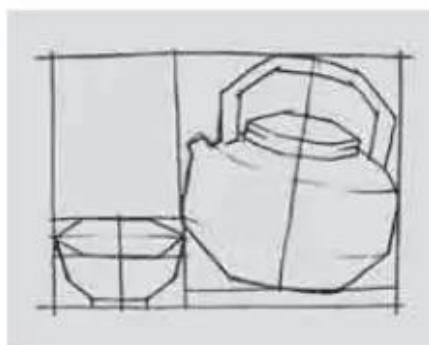
g) Bố cục cân đối hợp lí

Hình 2. Một số ví dụ về bố cục bài vẽ trên một tờ giấy

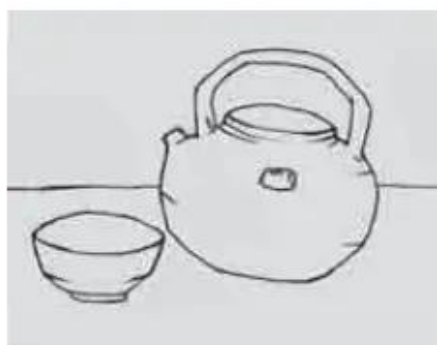
- GV nhắc HS cách vẽ như đã hướng dẫn ở các bài đã học :
- + Ước lượng và vẽ khung hình chung của mẫu (bố cục bài vẽ theo chiều dọc hay chiều ngang tờ giấy cho hợp lí).
- + Vẽ khung hình của từng vật mẫu.
- + Tìm tỉ lệ các bộ phận : miệng, cổ, vai, thân,... của cái chai, cái lọ, cái phích, ấm đất, cái bát,...
- Vẽ phác hình bằng các nét thẳng, sau đó vẽ hình chi tiết cho giống mẫu.
- Có thể vẽ đậm nhạt bằng bút chì đen hay vẽ màu.

a

b

c

d

Hình 3. Gợi ý cách vẽ

Hoạt động 3 : Thực hành

- GV quan sát lớp và nhắc HS :
- + Vẽ mẫu theo đúng vị trí quan sát của mỗi người, không vẽ giống nhau.
- + Gợi ý HS vẽ khung hình chung, khung hình của từng vật mẫu.
- + Cách vẽ phác hình bằng các nét thẳng.
- + Cách vẽ hình chi tiết.
- GV quan sát lớp, đến từng bàn để góp ý, hướng dẫn cho HS, đặc biệt là những HS còn lúng túng để các em hoàn thành được bài vẽ.
- Gợi ý HS có thể vẽ đậm nhạt bằng bút chì đen hoặc vẽ bằng màu.

Hình 4. Bài vẽ lọ và quả (tham khảo)

Hoạt động 4 : Nhận xét, đánh giá

- GV cùng HS chọn một số bài vẽ và gợi ý HS nhận xét, xếp loại về :
 - + Bố cục (cân đối với tờ giấy).
 - + Hình vẽ (rõ đặc điểm, tỉ lệ sát với mẫu).
 - + Các độ đậm nhạt (đậm, đậm vừa, nhạt).
- GV nhận xét bổ sung, chỉ ra các bài vẽ đẹp và vẽ chưa đẹp trước khi xếp loại.

Dặn dò

Sưu tầm tranh của họa sĩ Nguyễn Đỗ Cung trên sách báo (nếu có điều kiện).